KUTSESTANDARD

Arhitektuuripärandi spetsialist, tase 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Arhitektuuripärandi spetsialist, tase 8 kutsestandard on täiendusõppe õppekavade koostamise ning isikute kompetentsuse hindamise alus kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Arhitektuuripärandi spetsialist, tase 8	8

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Arhitektuuripärandi spetsialist lähtub oma töös kaasaegsest keskkonnakäsitluse filosoofiast ja säästva arengu põhimõtetest, mille eesmärk on kultuurilise mitmekesisuse säilitamine ja alalhoidlik suhtumine kultuuripärandisse. Arhitektuuripärandi spetsialisti teadmised, oskused, kogemused, hoiakud ja haridus võimaldavad osaleda töödes, mis väärtustavad ja säilitavad arhitektuuripärandit praegustele ja tulevastele põlvkondadele. Arhitektuuripärandi spetsialist tegeleb ehitiste (sh ehitis-, tehnika-, tööstus- ja ajaloomälestiste) ja hoonestatud alade (sh muinsuskaitsealade, miljööväärtuslike alade, rahvusparkide) uurimise, inventeerimise, kaitse tingimuste, eksperdihinnangute, restaureerimiskontseptsioonide ja säilitamiskavade koostamisega ning nõustamise ja nimetatud tegevuste juhtimisega. Arhitektuuripärandi spetsialist tunneb Eesti ja rahvusvahelisi kultuuripärandi säilitamise seadusandlikke dokumente ja hartasid, konserveerimise, restaureerimise, hooldamise põhimõtteid, meetodeid ja praktikat, arhitektuuri- ja kunstiajalugu, kultuuriväärtusega alade kujunemise ajalugu ning nende planeerimise ja säilitamise põhimõtteid, arhitektuuri- ja ehitusterminoloogiat ning omab teadmisi muinsuskaitse filosoofiast, teooriast ja ajaloost. Arhitektuuripärandi spetsialist töötab interdistsiplinaarsel kutsealal, mis eeldab võimet mõista erinevate osapoolte vajadusi ehituspärandi väärtustamisel ja säilitamisel, on hea suhtleja ning meeskonnatöös osaleja. Arhitektuuripärandi spetsialist lähtub oma töös kutse-eetika normidest. Väga oluline on pidev erialane enesetäiendamine.

6. taseme arhitektuuripärandi spetsialist on erialase ettevalmistusega, kuid väheste praktiliste kogemustega töötaja. Järgib ülesannete täitmisel täpselt etteantud juhiseid, võib vajada kõrgema taseme spetsialisti juhendamist. Uurib, dokumenteerib ja analüüsib ehitiste ja hoonestatud alade ajalugu, seisukorda, väärtusi ning teeb säilitamise ettepanekuid. Vastutab talle antud ülesannete täitmise eest.

7. taseme arhitektuuripärandi spetsialist on erialase ettevalmistusega ning praktilise kogemusega vastutav spetsialist, kes töötab iseseisvalt. Juhendab arhitektuuripärandi spetsialisti (tase 6), praktikante jt. Uurib, dokumenteerib ja analüüsib ehitiste ja hoonestatud alade ajalugu, seisukorda, määratleb väärtusi. Koostab ehitiste ja hoonestatud alade kaitse- ja kasutustingimusi ning muinsuskaitse eritingimusi, säilitus-, konserveerimis- ja restaureerimisjuhiseid, sise- ja välisviimistluslahendusi, teostab muinsuskaitselist järelevalvet. Nõustab ja juhib ehituspärandi säilitamise ja kaitsega seonduvaid töid. On kursis ehitiste konserveerimise kaasaegsete teooriate ja uute metoodikatega.

8. taseme arhitektuuripärandi spetsialist on erialase ettevalmistusega ning suure praktilise kogemuse, laia silmaringi ja avatud mõtlemisega tippspetsialist, kes töötab iseseisvalt ja omal vastutusel. Uurib, dokumenteerib ja analüüsib kõrge väärtusega ja kõrgendatud avaliku huvi objektiks olevate ehitiste ja hoonestatud alade ajalugu, seisukorda, selgitab väärtusi ning koostab ja hindab kaitse tingimusi ning säilitus- ja konserveerimisjuhiseid ja metoodikaid ning restaureerimiskontseptsioone. Juhib ja nõustab ehituspärandi säilitamise ja kaitsega seonduvaid töid. On võimeline andma keerulisemaid eksperthinnanguid oma erialal. Analüüsib ja üldistab erialasest praktikast saadud kogemusi ja teavet ning jagab tulemusi erialaringkonna ja avalikkusega. Vahendab rahvusvahelist erialast teavet kohalikele

spetsialistidele ja vastupidi. On kursis ehitiste konserveerimise kaasaegsete teooriate ja uute metoodikatega. Osaleb rahvusvahelistes koostöövõrgustikes, töögruppides või erialasündmustel.

A.2 Tööosad

A.2.1 Ehitiste ja hoonestatud alade uuringud
1. Andmete kogumine.
2. Tegevuskava koostamine.
3. Arhiivi- ja bibliograafiliste materjalide analüüsimine ja hindamine.
4. Mälestiste tegevuskava koostamine.
5. Ehitise olukorra dokumenteerimine.
6. Kultuuriväärtuslike tarindite ja detailide dokumenteerimine ja määratlemine.
7. Hoonestatud ala inventeerimine ja dokumenteerimine/ Planeerimis- ja hoonestruktuuri välja selgitamine.
8. Ehituste ajaloo uurimine ja dokumenteerimine/ teostamine.
9. Uuringute aruande ja analüütilise kokkuvõtte koostamine.
10. Aruande vormistamine.
11. Mälestiste uurimine ja aruande koostamine.

A.2.2 Juhendite, tingimuste ja ettepanekute koostamine
1. Ehituspärandi korrashoidmiseks tegevuste loendi esitamine.
2. Kokkuvõtete tegemine.
3. Viimistluslahenduste ettepanekute tegemine.
4. Ehitise ja hoonestatud ala hindamine ja määratlemine.
5. Fassaadide jooniste tegemine.
6. Muinsuskaitse eritingimuste koostamine ehitisele.
7. Muinsuskaitse eritingimuste koostamine planeeringutele.
8. Hooldus- ja restaureerimismeetodite kirjeldamine.
9. Ehitiste ja hoonestatud ala säilitamiskava koostamisel osalemine.

A.2.3 Eksperthinnangud ehitiste ja hoonestatud alade kultuuriväärtustele
1. Ehitistele ja hoonestatud aladele väärtushinnangute andmine.
2. Eksperthinnangu koostamine.
3. Eksperthinnangute andmine.
4. Ruumiliste muudatuste hindamine kultuuripärandile.
5. Ruumiliste muudatuste mõju hindamine UNESCO maailmapärandi objektidele.

A.2.4 Juhendamine ja nõustamine
1. Erialane nõustamine.
2. Erialane juhendamine.
3. Õppe- ja juhendmaterjali koostamine.
4. Madalama taseme spetsialistide nõustamine.

A.2.5 Tegevuse planeerimine
1. Tegevuste püstitamine.
2. Tööprotsessi kavandamine.

A.2.6 Eriala edendamine
1. Erialaste metoodikate koostamine ja juhtimine.
2. Koostöö tegemine eriala spetsialistidega.
3. Erialase informatsiooni vahendamine.
4. Erialaste publikatsioonide avaldamine.

Valitavad tööosad

A.2.7 Muinsuskaitseline järelevalve
1. Ehitusobjekti külastamine ja kontrollimine.
2. Kasutatavate metoodikate, töövõtete ja ehitusmaterjalide jälgimine, ettepanekute tegemine restaureerimiseks.
3. Ehitustegevuse dokumenteerimine.
4. Muinsuskaitse järelevalve aruande koostamine.

A.2.8 Töötamine riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes 1. Kultuuripärandi säilitamisega seonduva valdkonna töö juhtimine või nõustamine. A.2.9 Töögrupi juhtimine 1. Kultuuripärandi säilitamisega seonduvate projektide/töörühma juhtimine. 2. Tegevuste püstitamine. 3. Tööprotsessi kavandamine. 4. Töögrupi töö organiseerimine. 5. Tööõhkkonna mõjutamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Arhitektuuripärandi spetsialist töötab nii sise- kui ka välitingimustes. Ehitiste uurimisel tuleb järgida ohutusnõudeid ja bürooruumides tervisekaitsenõudeid. Töökoormus võib olla ebaühtlane. Töö nõuab mõõdukat füüsilist pingutust, toimudes erinevates looduslikes tingimustes ja ilmastikuoludes ning kokku puutudes erinevate sotsiaalsete keskkondadega.
A.4 Töövahendid
Arhitektuuripärandi spetsialist kasutab oma töös ehitiste uurimiseks ja dokumenteerimiseks vastvaid töövahendeid, erinevaid kommunikatsioonitehnikaid, kontori- ja projekteerimistarkvara ning tavapäraseid bürootöövahendeid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Loogiline mõtlemine ja üldistuvõime, tähelepanu- ja süvenemisvõime, iseseisvus, otsustamisjulgus, täpsus, koostöövõime, suhtlemisvalmidus, õppimis- ja saavutusvajadus, püsivus, pühendumus, kohuse- ja missioonitunne.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Doktoritase või sellele vastav kvalifikatsioon ja töökogemus või erialane magistritase ja pikaajaline töökogemus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Arhitektuuri restauraator, arhitektuuri konservaator, muinsuskaitse nõunik, muinsuskaitse inspektor, miljööväärtuslike alade spetsialist, restauraator-projektijuht.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
8. taseme arhitektuuripärandi spetsialisti kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.6 ja B.2.10-B.2.11 tõendamine. Täiendavalt on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.7-B.2.9.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Ehitiste ja hoonestatud alade uuringud	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Kogub alusandmeid uuringuobjekti kohta, kasutades arhiivimaterjale ja paikvaatlust. 2. Koostab ehitiste ja hoonestatud alade uuringute tegevuskava, milles näitab uuringute eesmärgid, ulatuse ja kasutatavad meetodid. Tegevuskava koostamisel arvestab tasakaalu uuringu tulemuslikkuse ja arhitektuuripärandi säilimise vahel. 3. Koostab mälestise uurimiseks tegevuskava vastavalt muinsuskaitseseadusele. 4. Uurib arhiivi- ja bibliograafiamaterjale, millega selgitab ajalooliste allikate (dokumentide, jooniste, fotode, plaanide, kaartide jms) olemasolu, ning kogutud andmete põhjal koostab analüüsi, mille eesmärk on anda ülevaade ehitise või hoonestatud ala kujunemisest ja ehitusetappidest ning saada lähteandmeid väliuuringute tegemiseks ja väärtuste hindamiseks.	

5. Teeb kindlaks ja dokumenteerib (kirjeldab, mõõdistab, fotografeerib) ehitise olukorra, fikseerides hoone kasutuse, arhitektuurse üldilme, hoone osad, nähtavad ehitus- ja viimistlusmaterjalid ja nende seisukorra. 6. Määratleb ja dokumenteerib kultuuriväärtusega tarindid ja detailid, loetledes, mõõdistades, fotografeerides ja tähistades nende asukoha joonistel ja/või skeemidel. 7. Inventeerib ja dokumenteerib hoonestatud ala olukorra kultuuriväärtuste ja miljöölise eripära määratlemiseks. Selgitab iseloomuliku planeerimis- ja hoonestusstruktuuri (tänavate või teede ja kruntide struktuur, hoonestuse paiknemine, iseloomulikud mahud ja kõrgused jms), kasutades sobivaid meetodeid. Määratleb hoonestuse vanuse, iseloomulikud hoonetüübid, materjalid ja detailid, seisukorra ja säilivuse, kasutades sobivaid meetodeid. Kirjeldab haljastust ja haljastusviisi, piirdeaedu, katendeid, väikevorme jms, tuues välja iseloomuliku ja erandliku. 8. Teostab ehitusajaloolised uuringud (väliuuringud). Teeb sondaažid, avangud ja šurfid objekti ehitusjärkude ja algilme tuvastamiseks, kasutades sobivaid tehnikaid ja töövahendeid. Teeb kindlaks varasemad viimistluskihid, varjatud detailid ja tarindid ning selgitab nende mõõtmed, säilivuse ja seisundi. Vajadusel võtab proove materjalide (kivid, mört, krohv, puit, värv jm) omaduste või päritolu kindlakstegemiseks, kaasates vajadusel materjaliteadlase ja saadab proovid laboratoorsetele uuringutele. Dokumenteerib uuringute käigu. 9. Koostab uuringute aruande, milles annab ülevaate uuringutest ja uurimismeetoditest ning hindab uurimiskavas püstitatud eesmärkide täitmist. Koostab analüütilise kokkuvõtte uurimistulemustest koos järelduste ja hinnanguga ja teeb ettepanekud lisauuringuteks ning järgnevateks tegevusteks. Üldistab ja seostab tulemused ehitus- ja kultuuriloolise kontekstiga, on võimeline neid publitseerima erialakirjanduses ja rahvusvaheliselt. 10. Vormistab aruande ja selle osana illustreerivad materjalid ning graafilise dokumentatsiooni (fotod, plaanid, joonised, kaardid jms), mis on vormistatud selgelt, arusaadavalt ja teistele osapooltele (näit omanik, tellija, projekteerija jt) mõistetavalt. 11. Uurib mälestisi ja koostab uuringuaruande vastavalt muinsuskaitseseadusele.
B.2.2 Juhendite, tingimuste ja ettepanekute koostamine **EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Esitab ehituspärandi korrashoiuks vajalike tegevuste loendi, määrab teostamise sageduse ja traditsioonilistele ehitus- ja viimistlusmaterjalidele sobivad hooldusviisid, et tagada pärandi säilimine. 2. Teeb kokkuvõtted varasemate uuringute tulemustest, ehitusajaloost, seisukorrast ja väärtustest, mille alusel määratleb, kuidas ja mis ulatuses tuleb ehituspärandit säilitada või ennistada ning vajadusel näeb ette lisauuringud. 3. Hindab kavandatavate muudatuste mõju ehitise ja ehitatud ala kultuuriväärtusele. Määratleb, kuidas ja millises ulatuses võib ehitisi või hoonestatud alasid muuta, lähtudes piirkondlikust eripärast, ehitustraditsioonidest ja stiilikriitilistest kaalutlustest. Sõnastab kaitset ja arengut tasakaalustavad tingimused, piirangud ja soovitused, et tagada kultuuriväärtuste säilimine. 4. Koostab muinsuskaitse eritingimused mälestise konserveerimiseks, restaureerimiseks ja ehitamiseks vastavalt muinsuskaitseseadusele. 5. Koostab mälestise või mälestiste kompleksi konserveerimis- ja restaureerimiskontseptsiooni vastavalt muinsuskaitseseadusele. 6. Vajadusel osaleb uuringute või kaitsetingimuste põhjal ehitiste või hoonestatud ala säilitamiskava koostamisel ja määratleb säilitamise ja uuendamise üldnõuded, mis tagavad objekti ja selle konteksti tervikliku säilimise. 7. Teeb sondaažide tulemuste ja stiilikriitiliste teadmiste alusel tasakaalustatud viimistluslahenduste ettepanekuid. 8. Teeb fassaadide joonised, kus on näidatud kahjustused, kõikide fassaadiosade värvitoonid ning eristatud säilitatavad, restaureeritavad ja asendatavad detailid ja avatäited; 9. Kirjeldab ajaloolistele viimistluskihtidele ja fassaadidetailidele sobivaid hooldus- ja restaureerimismeetodeid.
B.2.3 Eksperthinnangud ehitiste ja hoonestatud alade kultuuriväärtustele **EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Annab ehitistele ja hoonestatud aladele väärtushinnanguid, kasutades läbiviidud uuringu tulemusi ja sobivaid meetodeid. 2. Annab eksperthinnanguid planeeringute ja projektdokumentide kvaliteedile kultuuriväärtuste säilitamise seisukohalt, põhjendades seda argumenteeritult ja mõistetavalt. 3. Koostab mälestiseks tunnistamise ja lõpetamise eksperthinnangu vastavalt muinsuskaitseseadusele. 4. Hindab kavandatavate ruumiliste muudatuste mõju kultuuripärandile vastavalt kehtivale seadusandlusele. 5. Hindab kavandatavate ruumiliste muudatuste mõju UNESCO maailmapärandi objektidele, lähtudes rahvusvaheliselt tunnustatud juhendmaterjalidest.
B.2.4 Juhendamine ja nõustamine **EKR tase 8**
Tegevusnäitajad:

1. Juhendab tudengeid ja kolleege, kasutades sobivat suhtlemis- ja esitlustehnikat. 2. Nõustab erialaselt projekteerijaid, planeerijaid, omanikke, tellijaid, riigiasutusi ja kohalikke omavalitsusi, vajadusel ka rahvusvahelisel tasandil, kasutades sobivaid suhtlemistehnikaid. 3. Vajadusel koostab õppe- ja juhendmaterjale. 4. Nõustab 6. ja 7. taseme spetsialiste.

B.2.5 Tegevuse planeerimine	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Püstitab oma tegevuste lühi- või pikaajalised eesmärgid, lähtudes kultuuripärandi säilitamise vajadusest ja arvestades osapoolte võimalusi. 2. Kavandab tööprotsessi, metoodika, töömahu ja ressursi (tööjõud, aeg, raha, töövahendid jm), kindlustades tööülesannete kvaliteetse ja õigeaegse täitmise, kogudes vajalikku informatsiooni, analüüsides ja interpreteerides seda.	

B.2.6 Eriala edendamine	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Koostab ja juhib erialaste metoodikate koostamist ja tehnoloogia täiustamist, tuginedes kohalikule või rahvusvahelisele kogemusele. 2. Teeb koostööd erialaga seotud spetsialistide ja teadlastega objekti uurimisel ning tulemuste analüüsimisel, vajadusel koordineerib erinevate osapoolte koostööd, on võimeline olema projektijuht ja erialade-ülene koordinaator objektil. 3. Vahendab erialast informatsiooni kohalikult tasandilt rahvusvahelisele ja vastupidi. 4. Avaldab regulaarselt erialaseid publikatsioone.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Täiendavalt on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.7-B.2.9.

B.2.7 Muinsuskaitseline järelevalve	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Külastab regulaarselt ehitusobjekti ja kontrollib ehitustööde vastavust projektile ning osaleb ehituskoosolekutel. 2. Jälgib kasutatavate metoodikate, töövõtete ja ehitusmaterjalide sobivust muinsuskaitselisest aspektist, teeb ettepanekuid restaureerimiseks sobilike meetodite kasutamiseks, sh ebatüüpiliste olukordade lahendamiseks. 3. Dokumenteerib järjepidevalt ehitustegevust vastavalt muinsuskaitseseadusele. 4. Koostab muinsuskaitse järelevalve aruande vastavalt muinsuskaitseseadusele.	

B.2.8 Töötamine riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Juhib või nõustab kultuuripärandi säilitamisega seonduva valdkonna tööd (ehituspärandi osa), kaasates vajalikke spetsialiste ja lähtudes seadusandlusest, avalikust huvist ja heast tavast ning on kursis ülemaailmsete suundumustega.	

B.2.9 Töögrupi juhtimine	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Juhib kultuuripärandi säilitamisega seonduvaid kõrge väärtusega ja kõrgendatud avaliku huvi objektidega seotud projekte ja/või vastavat töörühma, vajadusel ka rahvusvahelist töörühma. 2. Püstitab tegevuste lühi- või pikaajalised eesmärgid, lähtudes kultuuripärandi säilitamise vajadusest ja arvestades osapoolte võimalusi. 3. Kavandab tööprotsessi, metoodika, töömahu ja ressursi (tööjõud, aeg, raha, töövahendid jm), kindlustades tööülesannete kvaliteetse ja õigeaegse täitmise, vajadusel on võimeline kavandama ka rahvusvaheliste projektide tööprotsesse projektipartnerina. 4. Kohaneb muutuvate olukordadega, organiseerides ümber töögrupi töö. On avatud tekkivate küsimuste lahendamisele. 5. Mõjutab positiivse tööõhkkonna tekkimist.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.10 Suhtlemine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. Avaldab selgelt oma arvamust, ei varja teavet ning oskab välja tuua arutluse olulisemaid punkte. Argumenteerimisel kasutab erialaseid teadmisi ja sobivaid suhtlemistehnikaid. 2. Teadvustab hoiakute ja väärtuste mitmekesisust. 3. Loob ja hoiab häid suhteid klientide ja kolleegidega. Suhtleb edukalt inimestega kõikidelt tasanditelt, sh avalikkusega. Loob ja hoiab toimivaid erialaseid koostöövõrgustikke. 4. Väljendab ennast selgelt nii kõnes kui kirjas. Jagab ja vahendab erialast teavet, kasutades sobivaid suhtlemis- ja esitlustehnikaid. 5. Tuleb toime konfliktidega ja rakendab konflikti lahendamise põhimõtteid. kasutab enesekehtestamise tehnikaid probleemsetes situatsioonides. 6. Kuulab teisi spetsialiste ja konsulteerib nendega. 7. Osaleb koosolekutel, konverentsidel, diskussioonidel ja töörühmades, kasutades aktiivse kuulamise tehnikat . Esineb erialastel avalikel sündmustel, kasutades sobivaid suhtlemistehnikaid.	
Teadmised: 1. Suhtlemispsühholoogia alused.	
B.2.11 Arhitektuuripärandi spetsialist, tase 8 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 8**
Tegevusnäitajad: 1. Lähtub oma töös kutsealaga seonduvatest õigusaktidest ja rahvusvahelistest dokumentidest (vt lisa 1 Õigusaktid). 2. Tugineb oma töös teadmistele muinsuskaitse filosoofiast, teooriast ja ajaloost ning arhitektuuri, kunsti- ja linnaehitusajaloost ning arhitektuuri- ja ehitusterminoloogiast, oskab leida paralleele muu maailma analoogsete suundumustega ja neid analüüsida. 3. Lähtub oma töös ehituspärandi säilitamise, konserveerimise, restaureerimise ja hooldamise põhimõtetest, meetoditest ja praktikatest, vajadusel on võimeline ise töövõtteid ja teooriaid spetsiifiliste erialaprobleemide lahendamiseks välja töötama ja üldsusele tutvustama. 4. Haldab, analüüsib, sünteesib ja oskab kriitiliselt hinnata erialast informatsiooni. 5. Tunneb ära olukorrad, mis vajavad teiste erialade kompetentsust, ekspertiiside tegemist, kaasab vastavad spetsialistid (kunstiajaloolane, kunsti konservaator, materjaliteadlane, arheoloog, arhitekt, maastikuarhitekt, ehitusinsener, dendroloog, geograaf jt). 6. Määratleb ehitiste ja hoonestatud alade kultuuriväärtuse ning suudab neid vahendada ka erialavälistele isikutele, sh rahvusvahelisel tasandil. 7. Võtab vastu tasakaalustatud otsuseid, nii et säiliks objekti ja selle konteksti arhitektuuriline, kunstiline ja kultuuriline sidusus ja terviklikkus. 8. Koostab erialast teksti ja graafilist dokumentatsiooni, kasutades tarkvara. 9. Kohaneb muutuvate olukordadega, organiseerides oma ja vajadusel ka juhendatavate/alluvate töö ümber. 10. Juhindub oma töös konservaatori/restauraatori kutse-eetikast. 11. Valdab eesti keelt tasemel C1 ja erialast terminoloogiat (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused). 12. Valdab ühte võõrkeelt tasemel C1 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused). 13. Kasutab oma töös arvutit vastavalt arvuti kasutamise oskuste baasmoodulitele Arvuti põhitõed, Interneti põhitõed, Tekstitöötlus, Tabelitöötlus ning standardmoodulitele Esitlus, Veebitöötlus, Pilditöötlus, IT-turvalisus ja Koostöö internetis (vt lisa 3 Arvuti kasutamise oskused). 14. Täidab ohutustehnika nõudeid.	
Teadmised: 1. Rahvusvahelised muinsuskaitse, kultuuripärandi säilitamise, konserveerimise ja restaureerimise konventsioonid ja hartad. 2. Arhitektuuri-, ehitus- ja linnaehitusajalugu, pärandmaastikud. 3. Kultuuriväärtusliku keskkonna säilitamise ja ruumilise planeerimise põhimõtted. 4. Arhitektuuri- ja ehitusterminoloogia. 5. Muinsuskaitse ajalugu ja muinsuskaitse kaasaegsed teooriad ja praktikad. 6. Traditsioonilised ehitus- ja viimistlusmaterjalid, nende omadused ja kasutuskohad. 7. Ajaloolistele materjalidele sobivad hooldusviisid, konserveerimis- ja restaureerimismeetodid. 8. Ajaloolised konstruktsioonid.	

9. Ehitus- ja viimistlusmaterjalide kahjustuste tekkepõhjused ja lagunemist ennetavad tegevused. 10. Konserveerimiskeemia ja -bioloogia alused. 11. Tööohutus. 12. Fotografeerimise alused. 13. Tekstide ja graafilise dokumentatsiooni vormistamise alused. 14. Avaliku esinemise ja esitlustehnikad.
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-01112016-2.3.2/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Ilme Mäesalu, Muinsuskaitseamet Juhan Kilumets, Rändmeister OÜ Krista Laido, Eesti Kunstiakadeemia Lilian Hansar, Eesti Kunstiakadeemia Maari Idnurm, EEB Projekt OÜ Maris Mändel, Eesti Kunstiakadeemia Oliver Orro, Eesti Kunstiakadeemia Tiina Linna, Eesti Arhitektide Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	3
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	01.11.2016
6. Kutsestandard kehtib kuni	13.11.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2621 Arhivaarid ja kuraatorid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	8
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Architectural Conservationist, level 8
C.3 Lisad	
Lisa 1 Õigusaktid	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused	